

Åpenhetsrapport 2024

Del 1

Introduksjon

Norsk Journalistlag er en fag- og profesjonsforening for redaksjonelle medarbeidere og frilansere. NJ forvalter opphavsrettsmidler på vegne av medlemmene i tråd med vedtektene, og i kraft av avtalelisens for ikke-medlemmer på vårt område. Medlemmer og ikke medlemmer skal sikres likeverdig behandling.

Forvaltningen av vederlagsmidlene gjøres av landsmøtet på overordnet nivå, og av landsstyret i den mellomliggende perioden. I 2023 ble det tatt inn i vedtektene at landsmøtet skal behandle «Prinsipper for forvaltning av opphavsrettsmidler». Alle vedtak som gjøres er underordnet notoritet og publisitet som skal bidra til åpenhet om hvordan midlene faktisk brukes til enhver tid.

«Prinsipper for fordeling, fradrag og bruk av vederlag til rettighetshavere» ble vedtatt ved landsmøtet 2023, og disse ligger som vedlegg til Åpenhetsrapporten.

Norsk Journalistlag har i tråd med vedtektene og i et historisk perspektiv forvaltet vederlagsmidlene på vegne av medlemmene og ikke-medlemmer. NJs vederlagsinntekter kommer fra kopivederlag, kabelvederlag, kulturarvvederlag, privatkopieringsvederlag og vederlag fra digital kopiering.

NJs juridiske struktur og styringsstruktur

Norsk Journalistlag er en uavhengig fagforening for redaksjonelle medarbeidere og frilansere. Ved utgangen av 2024 hadde organisasjonen 8694 medlemmer.

Landsmøtet er NJs øverste besluttsende myndighet. Ordinært landsmøte holdes hvert andre år. Landsmøtet velger et landsstyre på 15 medlemmer, inklusiv leder og nestleder som arbeider på heltid i organisasjonen.

Landsstyret er NJs høyeste myndighet mellom landsmøtene, og påser at lagets virksomhet drives i samsvar med vedtektene og landsmøtets vedtak. Vederlagsmidlene budsjetteres og regnskapsføres adskilt fra NJs øvrige midler. NJs sentrale årsoppgjør revideres av statsautorisert revisor, som utpekes av landsmøtet. Landsstyret godkjenner regnskapene etter å ha mottatt kontrollkomitéens desisjonsrapport. Arbeidsutvalget består av leder og nestleder, samt to ytterligere medlemmer fra landsstyret.

NJs sekretariat ledes av en sekretariatsleder, ansatt av landsstyret. Instruks for sekretariatsleder fastsettes av landsstyret.

NJs «eierskap»

Norsk Journalistlag er en av stifterne av Institutt for Journalistikk (IJ), sammen med Norsk Redaktørforening (NR) og Mediebedriftenes Landsforening (MBL), og er representert i styret. Norsk Journalistlag er medlem av Norsk Presseforbund (NP), og er representert i styret. Norsk Journalistlag utgir publikasjonen Journalisten, som redigeres etter Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten. Landsstyret i NJ oppnevner et eget bladstyre for Journalisten, som ansetter redaktøren av bladet.

Kilder for vederlagsmidler

Norsk Journalistlag får vederlagsmidler via

- Kopinor
- Norwaco
 - Herunder «Privatkopieringsmidler»
 - Herunder «Kulturarvvederlag» (NRK)
 - Klareringstjenesten/MBL (NJ mottar vederlag for frilansstoff)
- Bibliotekvederlagsordningen
 - Dette vederlaget forvaltes på vegne av NJ av Pressens faglitteraturfond.

Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett omfatter midler fra Kopinor og Norwaco. Bibliotekvederlaget er ikke knyttet opp til faktisk kopiering, men er et kulturpolitisk virkemiddel over statsbudsjettet.

NJs politiske ledelse sitter i styrene i Kopinor og Norwaco, og sammen med sekretariatet forhandles det om fordelingen av midlene til opphaverne på vårt område.

Arbeidet med vederlagsmidler i NJ

Tildeling av midler til sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser gjøres av NJs landsstyre i forbindelse med budsjettering for kommende år. NJs arbeidsutvalg har delegert myndighet til å vedta detaljerte tildelinger til journalistfaglige aktiviteter innenfor budsjetterte rammer.

NJs sekretariat administrerer og regnskapsfører vederlagsmidlene etter vedtak i landsstyret.

Administrasjonskostnader knyttet til vederlagsforvaltningen er beregnet som andel av lønns- og driftskostnader (inkluderer bl.a. datasystemer og kommunikasjonsarbeid) for sekretariat, politisk ledelse og politiske organer for øvrig.

Kommunikasjon

Norsk Journalistlag informerer om forvaltningen av vederlagene via hjemmesiden, i sosiale medier og ved ekstern annonsering ved enkelte tilfeller. Stipendutlysninger og arrangementsannonsering følges av informasjon om at alle rettighetshavere på området likestilles med NJ-medlemmer.

Eksterne arrangører og bevilgninger

Ulike eksterne organisasjoner i bransjen, samt organisasjonsledd internt i NJ, søker midler til debattmøter, seminarer og konferanser i forkant av den årlige budsjettbehandlingen i NJ.

Sekretariatet lyser ut konferansestipender i forkant av flere av disse arrangementene, behandler og utbetaler disse.

Eksterne arrangører er også pålagt å bruke midlene etter formålet og likebehandle rettighetshavere på området. Det bevilges ikke midler til kommersielle aktører.

Bruk av vederlagsmidlene

Vederlagsinntektene for 2024 er i hovedsak benyttet til kollektive formål (utdanningsmessige, kulturelle og sosiale ytelser), men også på individuelle tildelinger i form av særlig stipender. NJ bestreber seg på å fordele midler slik at de kommer ulike rettighetsgrupper til gode, og medlemmer og ikke-medlemmer har samme rett på ytelsene.

Beløp til fordeling mottatt i 2024

Vederlag mottatt til fordeling er samlet på 29 743 110 kroner i 2024.

Vederlag fra Kopinor fordelt på kopierte områder

Skole, analoge kilder	2 019 195
Skole, digitale kilder	4 620 159
Komm. musikk og kulturskoler	5 447
Universitet og høyskoler	1 981 123
Arbeidsgiverforeningen Spekter	7 310
Forvaltning og næringsliv, analoge kilder	4 683 831
Forvaltning og næringsliv, digitale kilder	2 504 034
Bokhylla	481 723
Annet vederlag	529 101
Annet opphavsvederlag	153 020
Trossamfunn, analoge kilder	39 886
Trossamfunn, digitale kilder	542 069
Tilbakeholdt. ved. Noter sangbok skole an.	8 011
Sum mottatt	17 574 909

Vederlag fra Norwaco fordelt på områder for videreformidling

	TV- distribusjon	Undervisnings- bruk	Bruk i bibliotek og museer	TV på offentlig sted	Sum
26.04	2 654 083	1 121 043	14 379	190 295	3 979 800
14.06	3 356 752				3 356 752
15.11	390 382				390 382
	6 401 217	1 121 043	14 379	190 295	7 726 934

Fordeling av vederlagsmidler i 2024

NJ har benyttet og bevilget totalt 33,3 millioner kroner i 2024. Det er nesten 1,2 millioner kroner mer enn beløp mottatt til fordeling, og de overskytende midlene kommer fra finansinntekter samt midler opparbeidet tidligere år.

Individuell fordeling av rettighetsmidler

Det foreligger per i dag ikke informasjon fra hovedområdene Kopinor og Norwaco som muliggjør identifisering av rettighetshavere på en slik måte at vederlagsmidlene kan fordeles individuelt etter bruk av verkene.

Privatkopieringsvederlaget

Rettighetshaverne får kompensasjon for privat kopiering av litterære og audiovisuelle verk etter årlige tildelinger over statsbudsjettet. NJ lyser midlene ut og de tildeles individuelt etter søknad. Etter avtale med Bono, har de bistått NJ med utlysning og tildeling av privatkopieringsvederlag til kategorien «Fotografi». For verkstypen «Nyheter, kommentar, avisstoff, journalistikk» jobbes det med å få på plass en ordning som sikrer at midlere tilfaller riktig kategori av opphavere. Vederlag for denne kategorien vil utbetales ila 2025.

I 2024 ble det utbetalt totalt kr 3,7 millioner kr til 809 rettighetshavere. Utbetalt beløp varierer fra 1 000 til 11 000. Det er satt av 10 prosent av tildelt beløp til ikke-identifiserte rettighetshavere.

Kulturarvvederlaget

NJ forvalter vederlag for tilgjengeliggjøring av NRKs arkiver. Vederlaget går til rettighetshavere som var ansatt i NRK fram til 2015. Opparbeidede midler var ved inngangen til 2024 på 1,7 millioner kroner, og vi mottok vel 1,1 mill. i 2024. Det ble avholdt kurs for rettighetshaverne for totalt 0,8 millioner kroner.

Stipendtildelinger

Stipender anses ikke for å være individuell fordeling, men er individuell tildeling.

Det lyses årlig ut reisestipend som rettighetshavere på Kopinor-området kan søke på. Stipendbeløpet var på 25 000 kroner i 2024 og det ble lyst ut og regnskapsført reisestipender for 1,9 millioner kroner.

Konferansestipender har som formål å gi flere kompetansehevende tiltak i form av deltakelse på journalistfaglige konferanser i regi av NJ og andre arrangører. Det ble delt ut konferansestipend for snaut 1,2 millioner kroner i 2024. Størrelsen på konferansestipendene varierer, og i snitt fikk hver mottaker av konferansestipend omkring 4760 kroner.

I tillegg til dette ble det utdelt egne konferansestipender til frilansere og studenter. Også priser i form av penger, som utdeles både sentralt og regionalt, er midler som kommer individuelt til gode.

Ivaretagelse av politiske og juridiske interesser

NJ arbeider for å ivareta opphavernes materielle og ideelle rettigheter gjennom politisk arbeid, via vederlagsorganisasjonene, ved forhandlinger om tariffavtaler, stoffutvekslingsavtaler, arbeid for frilanseres rettigheter og ikke minst gjennom individuell rådgivning og juridisk bistand ved for eksempel stofftyveri, salg av rettigheter eller brudd på de ideelle rettighetene.

NJ har p.t. seks jurister/advokater som kan bistå med individuelle og kollektive opphavsrettigheter for både medlemmer og ikke-medlemmer. Arbeid for gode økonomiske og ideelle rammebetingelser for opphaverne på området er også vesentlig. NJs sekretariat bistår videre for å sikre gode kompetansehevende tiltak i form av journalistfaglige arrangementer som er åpne for alle rettighetshavere.

Utdanningsmessige ytelser

Utdanningsmessige ytelser til rettighetshaverne individuelt og som gruppe gis på ulike måter. Institutt for Journalistikk driver kurs- og kompetansetilbud for redaksjonelle medarbeidere og frilansere og disse tilbys til rimelig kostnad fordi vederlagsmidler bidrar til driften. Bidrag til driften av Pressens hus som en fellesarena for bransjen, samt journalistfaglige debattmøter, seminarer og konferanser i regi av NJs egne organer, eller i regi av andre organisasjoner, er ytterligere kompetansehevende tiltak.

Det gis individuelt fordelte stipender til målrettede mottakergrupper, egne kurstilbud for frilansere, arbeidsledige og andre grupper av rettighetshavere som midlene særskilt kan tilhøre. Forskning og utredninger knyttet til bransjens virke og rammebetingelser danner grunnlag for videre kompetanseheving.

Kulturelle ytelser

Ytelser som faller inn under kulturelle formål til rettighetshavere individuelt og som gruppe, er juridisk bistand og rådgivning på opphavsrettsfeltet, forvaltning av presseetikken gjennom Norsk Presseforbund og Pressens Faglige Utvalg, utgivelse av Journalisten, generelt opphavsrettsarbeid, medierettsarbeid, og arbeidsmiljøarbeid.

Del 2

Vederlagsregnskapet 2024

	2024	2023
INNTEKTER		
<u>Tilskudd</u>		
Vederlagsinntekter		
Kopivederlagsinntekter	17 574 909	20 837 864
Kabelvederlagsinntekter	7 726 933	3 733 180
Vederlagsinntekter fra digital kopiering	121 209	147 341
Privatkopieringsvederlagsinntekter	3 232 261	2 703 108
Kulturarvvederlag inntekter	1 087 798	633 935
Sum vederlagsinntekter	29 743 110	28 055 428
Andre tilskudd		
Tilskudd til delfinansiering av kontingent NP	900 000	900 000
Sum andre tilskudd	900 000	900 000
Sum tilskudd	30 643 110	28 955 427
Netto finansinntekter	1 464 556	439 958
SUM INNTEKTER	32 107 666	29 395 385

KOSTNADER

Tilskudd, bevilgninger mv til oppfyllelse av vederlagsfondets formål

Bevilget til lokallag	2 687 291	2 675 776
Bevilget til NJ Frilans	272 918	131 900
Bevilget til Journalisten	3 200 000	2 820 800
Kontingent til Norsk Presseforbund	2 485 528	2 378 496
Tilskudd til Institutt for Journalistikk	3 410 000	3 280 000
Tilskudd til journalistfaglige konferanser	2 034 732	2 209 170
Reisestøtte for deltakelse på journalistfaglige konferanser	1 158 203	1 185 455
NJs reisestipend	1 947 462	1 310 726
Privatkopieringsvederlag utbetalt til rettighetshaverne	3 715 973	2 478 708
Tilskudd til Fri-STUP	432 445	447 845
Journalistpriser og stipend	245 000	264 131
Pressens hus	472 303	489 175
Diverse tilskudd	896 670	320 000
Sum tilskudd, bevilgninger mv til oppfyllelse av formålet	22 958 526	19 992 183

Kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet

Bistand rettighetshavere

Opphavsrettsarbeid	1 662 252	1 790 501
Medierettsarbeid	1 129 364	1 148 057
Bistand konferanser og lag	357 817	731 747
Kurs og reisestøtte for frilansere	561 535	551 830
Kurs for arbeidsledige	58 715	28 441
Kurs for rettighetshavere av kulturarvvederlag / NRK-arkiv vederlag	870 955	1 592 780
Annonser, rapporter mv reisestipend	128 490	158 726
Sum bistand rettighetshavere	4 706 164	6 002 082

Vederlagsaktiviteter i NJ

Arendalsuka	64 660	40 096
Temakonferanser	65 794	10 934
Sentralt initierte arrangement	20 661	2 652
Arbeidsmiljøarbeid	0	200 792
Mediepolitisk arbeid	50 690	387
Forskning og utredning	563 718	105 080
NJ student	23 412	46 124
Sum vederlagsaktiviteter i NJ	788 934	406 064

Sum kostnader til aktiviteter som oppfyller formålet	5 495 098	6 408 147
---	------------------	------------------

Sum kostnader til vederlagsfondets formål	28 453 624	26 400 330
--	-------------------	-------------------

SUM KOSTNADER TIIL VEDERLAGSFONDETS FORMÅL	28 453 624	26 400 330
---	-------------------	-------------------

ADMINISTRASJONSKOSTNADER	4 906 704	4 073 159
---------------------------------	------------------	------------------

SUM KOSTNADER	33 360 328	30 473 489
----------------------	-------------------	-------------------

ÅRETS AKTIVITETSRESULTAT	-1 252 662	-1 078 104
---------------------------------	-------------------	-------------------

Årets aktivitetsresultat splittes i:

Merforbruk kulturarvvederlag	116 673	-1 053 935
Merforbruk privatkopieringsvederlag	126 299	-45 911
Reduksjon i vederlagsfondets kapital	-1 495 634	21 743
Sum	-1 252 662	-1 078 103

Balanseregnskap vederlag 2024

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
EIENDLER		
Oppussing Pressens hus	159 874	287 770
Verdipapirer	20 958 471	22 199 023
Bank særinnskudd (herav bundet 88 720)	5 504 939	5 389 153
Sum plassering Vederlagsfondet	26 623 284	27 875 946
 FORMÅLSKAPITAL MED LOVPÅLAGTE RESTRIKSJONER		
Vederlagsfondets kapital	22 966 180	24 461 814
Vederlagsfondet, ubrukt privatkopivederlag	1 876 255	1 749 956
Vederlagsfondet, ubrukt kulturarvvederlag	1 780 849	1 664 176
Sum formålskapital med lovpålagte restriksjoner	26 623 284	27 875 946

Kontantstrømoppstilling vederlag 2024

	2024	2023
Aktivitetsresultat	-1 252 662	-1 078 103
Poster i aktivitetsregnskapet som ikke har dir. likviditetseffekt		
+ avskrivninger, fordelt oppussings kostnader Pressens Hus	127 896	127 896
Sum poster i aktivitetsregnskapet som ikke har direkte likviditetseffekt	127 896	127 896
= Sum likviditetendring gjennom året	-1 124 766	-950 207
+ Likviditetsbeholdning 1.1	27 588 176	28 538 383
= Likviditetsbeholdning 31.12	26 463 410	27 588 176
 Bundne bankinnskudd utgjør:	 89 860	 88 720

Finansielle omløpsmidler verdsettes til markedsverdi.

Utvalgte detaljer fra vederlagsregnskapet

Journalistfaglige konferanser 2024

Både NJs egne, åpne konferanser og eksterne.

NJs egne konferanser*	Info	Arrangementstilskudd	Deltakere
		Vedtak for 2024	
Hellkonferansen	Ikke arr. i 2024	0	0
Svarte Natta	Ikke arr. i 2024	0	0
Haukstormen	November 2024	325 000	290
Landsseminar for frilansere	November 2024	150 000	60
Sum interne konferanser		475 000	350
Et samordningsmøte for konferansene ble også avholdt		127 137	
Eksterne arrangementer		Arrangementsstøtte	Deltakere
		Vedtak for 2024	
Dok. festivalen (Fredrikstad)	Sept. 2024	150 000	200
PK og Årets bilde	Mar. 2024	150 000	300
Presseveteranene	Aug. 2024	45 000	80
Puff - Fagpressens konferanse	Mar. 2024	100 000	120
Lyddager (tidl. Radiodager)	Okt. 2024	95 000	495
SKUP	Apr. 2024	220 000	650
Tidsskriftforeningen (Årets tidsskrift + Tidsskriftfestival)	Mar. 2024	100 000	100
Trondheim Dokumentarfestival	Nov. 2024	100 000	220
Sportskonferansen	Feb. 2024	200 000	210
Data-SKUP	Okt. 2024	70 000	250
Sum		1 230 000	2625

Konferansestipend 2024

Stipender lyses ut i forkant av de forskjellige konferansene.

G jennomsnittlig stipendbeløp per mottaker i 2024 var rundt 4760 kroner.

Konferansestipend			
	Maksbeløp	Antall	Samlet sum
Studentstipend	10000	47	138 449
Stipend til frilansere	16000	11	98 059
Gull og gråstein	6000	1	2 540
Fortellingens kraft	6000	34	203 263
Haukstormen	6000	40	172 921
SKUP	8000	29	209 544
Nordiske Mediedager	10000	12	104 947
Data-SKUP	4000	5	17 286
Dokfestivalen	6000	14	49 502
Lyddager (tidl. Radiodager)	6000	9	34 940
Trondheim Dokumentarfestival	5000	15	65 440
Barents Press	3000	18	50 000
Uavh. Journalist-/fotokonferanser	3000	14	36 530
Lokalradioforbundets landskonferanse	6000	15	72 832
Totalt		264	1 256 253

NJs regionale aktiviteter

Arrangement for alle rettighetshavere, i regi av lokallag, inkl. vederlagsaktiviteter i regi av NJ Frilans.

	Kveldsmøte	Dagssamling	Flerdagssamling	Journalistpriser	Fotokonkurranser	Andre prosjektkostnader	Sum
NJ Agder	30 378	0	193 008	10 000	10 000	0	243 386
NJ Akershus	60 835	0	93 035	10 000	10 000	0	173 870
NJ Bergen	0	150 137	0	10 706	6 656	0	167 499
NJ Buskerud	0	0	41 069	678	10 000	0	51 747
NJ Frilans	0	12 897	0	20 000	0	240 022	272 918
NJ Hugesund	72 009	0	113 963	10 000	10 000	0	205 972
NJ Innlandet	10 000	35 000	35 000	10 000	10 000	0	100 000
NJ Møre og Romsdal	0	80 987	0	0	0	0	80 987
NJ Oslo	131 835	100 442	0	0	0	0	232 277
NJ Sogn og Fjordane	0	82 953	0	0	0	0	82 953
NJ Stavanger	0	158 000	0	12 000	12 000	0	182 000
NJ Telemark	39 310	97 294	0	8 000	8 533	0	153 137
NJ Nord	55 679	0	313 527	45 076	42 089	0	456 371
NJ Trøndelag	58 525	0	150 000	10 000	10 000	0	228 525
NJ Vestfold	0	0	148 625	10 000	10 000	0	168 625
NJ Østfold	0	159 940	0	0	0	0	159 940
	458 571	877 651	1 088 228	156 460	139 278	240 022	2 960 209

Bistand

NJs sekretariat yter bistand, individuelt og på gruppenivå, til medlemmer og ikke-medlemmer.

Bistand 2024	
Opphavsrettsarbeid	1 662 252
Medierettsarbeid	1 129 364
Bistand konferanser og lag	357 817
Totalt	3 149 433

Annen journalistfaglig virksomhet

Journalistfaglig virksomhet 2024	
Tilskudd Fri-STUP	432 445
Kurs for frilansere på IJ	312 000
Kurs for arbeidstledige på IJ	58 750
Presseveteranene	115 000
Senter for undersøkende journalistikk SUJO	250 000
Sakskostnader opphavsrettssak	576 670
Totalt	1 494 865